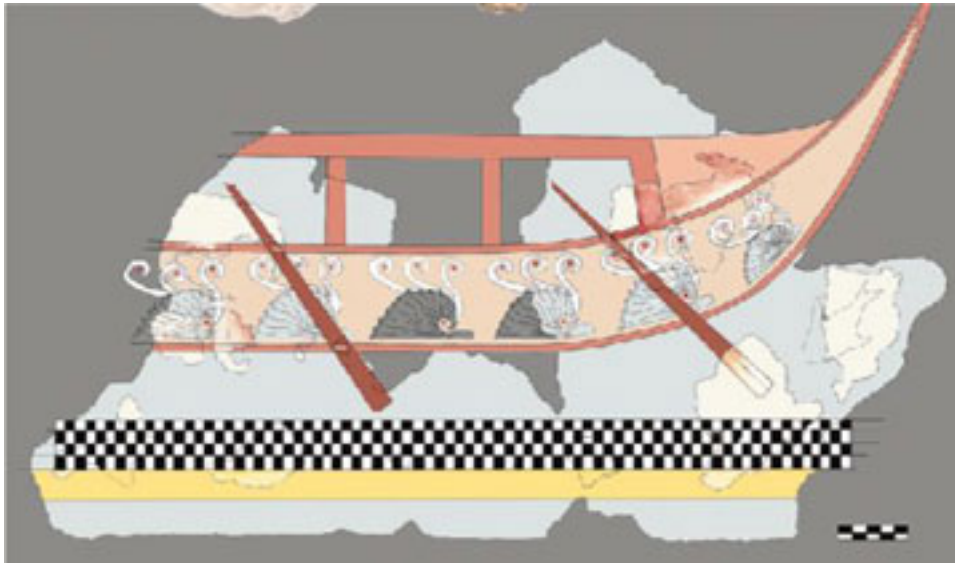

Νέα στοιχεία για τη μορφή των μυκηναϊκών πλοίων που χρησιμοποιούνταν σε εκστρατείες αλλά και στο εμπόριο κατά τον 13ο αι. π.Χ.

υπ

οστηρίζει ότι έχει στη διάθεσή της η αρχαιολόγος και συντηρήτρια δρ.

Χ

αρίκλεια Μπρεκουλάκη. Στοιχεία για το μέγεθος, το χρώμα και τη λειτουργικότητα των μυθικών πλοίων των κυριάρχων της Μεσογείου, τα οποία και προκύπτουν από την συγκόλληση και τη μελέτη των τοιχογραφιών του ανακτόρου της Πύλου και οδηγούν σε μια νέα θέαση του μυκηναϊκού πνεύματος.

Με τις τοιχογραφίες της Πύλου η δρ. Μπρεκουλάκη ασχολείται από το 2005. Αντικείμενο της μελέτης της ήταν αρχικά μια τεράστια ομάδα θραυσμάτων - 20.000 κομμάτια ενός από χιλιετίες χαμένου παζλ, φυλαγμένου σε 200 κουτιά στο Μουσείο της Χώρας, από την εποχή της ανασκαφής του ανακτόρου (1939-1965) από τον Καρλ Μπλέγκεν, διευθυντή της Αμερικανικής Σχολής και καθηγητή του Πανεπιστημίου του Σινσινάτι. Μόλις το 2000, χάρη στην πρωτοβουλία του αρχαιολόγου κ.Τζακ Ντέιβις, καθηγητή στο ίδιο πανεπιστήμιο, και της επίσης αρχαιολόγου δρος Σάρον Στόκερ, τα θραύσματα ήρθαν στο φως και έδωσαν τη δυνατότητα στη δρ Μπρεκουλάκη να αποκαλύψει τα μυστικά τους.

Τα αποτελέσματα ήταν εκπληκτικά. Αρχικά ταυτίστηκαν σημαντικές διαφορές με τη μινωική ή εικονογραφική τεχνική. Το μινωικής προέλευσης φρέσκο είχε στην Πύλο αντικατασταθεί με αυγοτέμπερα, την τεχνική δηλαδή που χρησιμοποιούνταν για τις αιγυπτιακές τοιχογραφίες. Το θέμα ωστόσο ήταν καθαρά αιγαιακό. Τρία πλοία στη σειρά σε μια τοιχογραφία που έχει μήκος 2,30 μέτρα και ύψος 90 εκατοστά συνθέτουν την παράσταση που αποκατέστησε η δρ. Μπρεκουλάκη. Τα σκάφη είναι ζωγραφισμένα έτσι ώστε να διασταυρώνουν τις πλώρες και τις πρύμνες τους, έχουν καμπίνα, κουπιά και πηδάλια. Ανθρώπινες μορφές δεν σώζονται, σίγουρα όμως θα υπήρχαν. Όσο για το μήκος τους, με βάση την τοιχογραφία, όπου το καθένα φθάνει περί τα 80 εκ. , στην

πραγματικότητα θα έπρεπε να ήταν δέκα με δώδεκα μέτρα. Το χρώμα της θάλασσας αποδίδεται σε απόλυτη αρμονία με ομηρικές περιγραφές. Η «κόκκινη» θάλασσα του Ομήρου - «οἶνοψ», «ιώδειος», «πορφύρειος» - είναι κι εδώ κόκκινη, όπως είναι κατά τη δύση του ηλίου. «Ξεχωριστό από τα τρία πλοία είναι το πρώτο στη σειρά γιατί φέρει διακόσμηση με πολύ έντονα σχήματα ζιγκ-ζαγκ, ένα μοτίβο που συναντούμε για πρώτη φορά και το καθιστά μοναδικό» λέει η αρχαιολόγος. Η παράσταση συμπληρώνεται στο κάτω μέρος της με τέσσερα δελφίνια, που αποδίδονται συμμετρικά, ενώ τη σύνθεση κλείνουν (άνω και κάτω) ταινίες με σχέδιο άβακα.

Η τοιχογραφία αυτής της πομπής πλοίων προέρχεται από μια μεγάλη αίθουσα του ανακτόρου, το «δωμάτιο 64» όπως λέγεται, διαστάσεων 7Χ10 μ. «Ήταν ο προθάλαμος μιας κύριας αίθουσας που θεωρείται ότι ήταν η αίθουσα του θρόνου στην πρώτη φάση του ανακτόρου. Και αυτά τα πλοία ήταν το πρώτο που έβλεπαν απέναντί τους οι άνθρωποι μπαίνοντας στον χώρο» λέει η δρ. Μπρεκουλάκη. Ένα ακόμη πλοίο ξεπήδησε όμως από τα θραύσματα των τοιχογραφιών του ίδιου δωματίου, με ζωγραφισμένους ναυτίλους

στο σκαρί του- ένα εξαιρετικά προσφιλέ διακοσμητικό θέμα για τους Μυκηναίους, ενδεχομένως μάλιστα και έμβλημα. Η Πύλος άλλωστε φαίνεται ότι ήταν η δεύτερη ναυτική δύναμη

της εποχής μετά τις Μυκήνες, αφού, όπως καταγράφει ο Όμηρος στον Κατάλογο των Νηών, όταν ο Αγαμέμνωνας κήρυξε πανστρατιά των Ελλήνων εναντίον της Τροίας, εκείνος διέθετε 100 πλοία και ο Νέστορας 90.

Σκηνές μάχης, ίσως σκηνές πάλης, αλλά και η ήδη γνωστή παράσταση της ζωφόρου με τους κυνηγετικούς σκύλους αεικονίζονταν επίσης στους τοίχους αυτού του καταστόλιστου, όπως αποδεικνύεται, προθαλάμου. Το έργο της ανασύνθεσης των παραστάσεων είναι επίπονο και χρονοβόρο. Όπως λέει όμως η κυρία Μπρεκουλάκη, «για τη Μυκηναϊκή εποχή η εικονογραφία είναι πολύ σημαντική, γιατί λόγω της έλλειψης γραπτών πηγών, εκτός από τις πινακίδες ασφαλώς, είναι αυτή που μας μιλάει και μας δίνει πληροφορίες».

Τα ευρήματα της δρ. Μπρεκουλάκη θα παρουσιαστούν στο συνέδριο Μυκηναϊκής Τοιχογραφίας (από 11 ως 13 Φεβρουαρίου) που διοργανώνεται από την Αμερικανική Αρχαιολογική Σχολή και το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών από τις 11 μέχρι τις 13 Φεβρουαρίου.

Πηγή: Το Βήμα